

TANTÁRGYI ADATLAP

Kulturális emlékezet

BMEGT43V112

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Kulturális emlékezet

Azonosító

BMEGT43V112

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Gács Anna docens gacs.anna@gtk.bme.hu

Kreditszám

2

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

English - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak MA**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.06.25.) az 580466/11/2025iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2025.06.25-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

- A kulturális emlékezet, az egyéni emlékezet és a történelem közötti kapcsolat megértése. - A kulturális emlékezet kritikai elemzésére való képesség fejlesztése. - A kulturális emlékezet fogalmának megértése közvetlen tapasztalatokon keresztül. - A helyi kulturális emlékezet gyakorlatai és a globális összefüggések közötti kapcsolatok feltárása, beleértve a tanulók saját kulturális háttérét is. - A kulturális örökség megőrzésével kapcsolatos etikai megfontolások és a vitatott emlékek következményeinek feltárása. - A digitalizáció hatásának vizsgálata a kulturális emlékezet kialakulóban lévő gyakorlataira.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Az európai kultúra ismerete.
2. A kommunikációs intézményrendszer kulturális beágyazottságának ismerete.
3. Társadalmi intézmények (jog, nyelv, vallás stb.) ismerete.

Képesség

1. Önálló elemzés, állítások, következtetések és magyarázatok képessége.
2. Akadémiai jellegű feladatoknál ítéliképesség, önálló döntés képessége
3. Szakmai nyelvhasználat képessége

Attitűd

1. A saját kultúra (magyar és európai kultúra) sokszínűségének elfogadása és képviselése.
2. Előítéletmentesség
3. Más kulturális hagyományok akceptálása

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmáján módszereit alkalmazza, más szakmákét elfogadja.
2. Önállóság
3. Jó nyelvi megformáltságra törekvés a megnyilatkozásokban

Oktatásmódszertan

Előadások és közös elemzések

Tanulástámogató anyagok

- Rigney, A. (2016). Cultural memory studies: Mediation, narrative, and the aesthetic. In: Anna Lisa Tota and Trever Hagen (Eds). Routledge International Handbook of Memory Studies. Routledge. 65-76.
- Assmann, J. (2008). Communicative and Cultural Memory. In Erll, A., & Nünning, A. (Eds.). Cultural memory studies: an international and interdisciplinary handbook. De Gruyter. 109-118.
- Assmann, A. (2008). Transformations between History and Memory. Social Research, 75(1), 49–72. <http://www.jstor.org/stable/40972052>
- Father, dir. István Szabó
- László Kürti (2016). Nomadism and Nostalgia in Hungary, M. Palmberger, J. Tošić (eds.), Memories on the Move: Experiencing Mobility, Rethinking the Past. Palgrave. 217-246.
- Péter Balogh (2022) Clashing geopolitical self-images? The strange coexistence of Christian bulwark and Eurasianism (Turanism) in Hungary, Eurasian Geography and Economics, 63:6, 726-752, DOI: 10.1080/15387216.2020.1779772
- H. Glenn Penny (2014). Not Playing Indian: Surrogate Indigeneity and the German Hobbyist Scene. Performing Indigeneity. In Laura R. Graham and H. Glenn Penny (Eds), Global Histories and Contemporary Experiences. University of Nebraska Press. 153-185.
- Excerpts from documentary films about relevant groups and festivals viewed in class.
- Menyhért, A. (2016). The image of the “maimed Hungary” in 20th-century cultural memory and the 21st-century consequences of an unresolved collective trauma: The impact of the Treaty of Trianon. Environmental and Social Place, 8(2), 11–XX. <https://doi.org/10.5840/ESPLACE20168211>
- Wojciech Browarny (2023). The Scars of Memory: The Biographies of Monument Trees in Central Europe, Porównania 2 (34).
- Turai, Hedvig (2009) 'Past Unmastered: Hot and Cold Memory in Hungary', Third Text, 23: 1, 97 — 106. DOI: 10.1080/09528820902786735
- Tuán Andrew Nguyễn, When Water Embraces Empty Space (video excerpt about the encounter at the museum).
- Aly, G., & Chase, J. S. (2023). The magnificent boat: The colonial theft of a South Seas cultural treasure. Cambridge, MA: The Belknap Press of Harvard University Press. Short excerpt.
- Preda, C. (2023). “Living Statues” and Nonuments as “Performative Monument Events” in Post-Socialist South-Eastern Europe. Nationalities Papers, 51(3), 544–562. doi:10.1017/nps.2021.84
- Andrew Hoskins (2018). Memory of the Multitude: The End of Collective Memory. In: Digital Memory Studies: Media Pasts in Transition.
- Manifesto (2022) dir. Angie Vinchito [pseudonymous filmmaker (collective?)]. An award-winning found footage film composed entirely of Russian teens' social media posts.
- Blaschitz, Edith, Uhl, Heidemarie, Vogt, Georg, Andraschek, Rosa, Krenn, Martin and Gasser, Wolfgang.
- Bisht, P. (2020). In Between Old and New, Local and Transnational: Social Movements, Hybrid Media and the Challenges of Making Memories Move. In: Merrill, S., Keightley, E., Daphi, P. (eds) Social Movements, Cultural Memory and Digital Media. Palgrave Macmillan Memory Studies. Palgrave Macmillan, Cham. (efforts to share and delocalize the Bhopal disaster)

- Walters, L. C., Michlowitz, R. A., Segarra Martinez, E., McMahan, R. P., & Kider, J. T., Jr. (2023). MemoryScan environments: Creating large-scale memory-evocative digital twins. Proceedings of the DTPI Conference. (immersive digital environments to evoke cultural memories)
- Thylstrup, N. B. (2019). Sovereign soul searching: The politics of Europeana. In *The Politics of Mass Digitization*. MIT Press.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Az óralátogatás kötelező. Max. 3 hiányzás megengedett.

Teljesítményértékelési módszerek

Órai munka, beadott feladatok, vizsga és záróprojekt értékelése

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Órai munka: 10
- Beadott munkk: 25
- Vizsga: 30
- Záróprojekt: 35
- Összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Részvétel

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	97
Jeles	90-96
Jó	80-89
Közepes	70-79
Elégséges	60-69
Elégtelen	0-59

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Órai részvétel	28
Házi feladatok	14
Vizsga- és projektkészülés	18
Összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.06.02-án. Érvényes 2025.06.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A kurzus a kulturális emlékezetet mint a kultúrák folytonosságának és a változások kezelésének egyik kulcsfontosságú módját vizsgálja. Budapest csodálatos helyszín, hogy példákat találjunk a témáról való gondolkodásunkhoz. Itt a kulturális emlékezet mély rétegei az ókorba és azon túlra nyúlnak vissza, a keleti és nyugati birodalmak kereszteződnek, újabb történelme pedig a rendszerváltások soráról tanúskodik, innovatív emlékezeti programokkal, varázslatosan megjelenő és eltűnő emlékezeti helyszínekkel.

- 1 EGYÉNI ÉS KOLLEKTÍV, TÖRTÉNELEM ÉS EMLÉKEZET
- 2 TÉNY ÉS KÉPZELET KÖZÖTT
- 3 MÍTOSZTEREMTÉS - KELETI ÉS NYUGATI TÉRBELI KÉPZELETEK
- 4 MÍTOSZTEREMTÉS -- KELETI ÉS NYUGATI TÉRBELI KÉPZETEK
- 5 TARTÓS KULTURÁLIS EMLÉKEK - TRANZGENERÁCIÓS SEBEK ÉS RÖGZÍTÉSEK
- 6 AZ EMLÉKEK MOZOGNAK - AZ ÁTHELYEZÉS ERŐI
- 7 AZ EMLÉKEK MOZOGNAK - VISSZAKAPCSOLÓDÁS, HELYREÁLLÍTÁS
- 8 AZ EMLÉKEK MOZOGNAK - KÖVEK ÉS TÖRTÉNETEK
- 9 A HIPERÖSSZEKÖTTETÉS ÉS A DIGITÁLIS ARCHÍVUM
- 10 AZ ONLINE ARCHÍVUM ELBESZÉLÉSE
- 11 BŐVÍTÉSEK ÉS EGYENLŐTLENSÉGEK A DIGITÁLIS TÉRBEN
- 12 A KULTURÁLIS EMLÉKEZET ÁLLAMPOLGÁRI TUDOMÁNYA

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.